TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
Phone: Office 365, Editorial Dep't 832
Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, Toivo A. Johnson, A. N. Koskela.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Kansainvälinen taloudellinen järjestyminen

Kun vanhoilliseen Amsterdamin ammatilliseen kansainväliseen kuluu noin 26—27 milj. taloudellisesti järjestynyttä työläistä, niin ovat monet sitä mieltä, että käytännöllisen työväenliikkeen etu vaatisi siihen kuulumista ja taloudellisten järjestöjen siihen liittämistä. Tälle kannalle asettuvat kaikki keltaiset sosialistit ja keltaiset unionistit siitäkin huolimatta, että mainitun kansainvälisen liiton suostumuksella eri maiden taloudelliset järjestöt olivat mukana sellaisissa kuten Washingtonin ja Genuan kansainliiton järjestämissä työkonferensseissa. He asettuvat puolustamaan Amsterdamin internationalea siitä huolimatta vaikka sen johdossa esiintyvät mitä patavanhoillisemmat yhteiskuntapuoskarit ja työläisten petturit. Mutta hehän haluavatkin liittää työväestön suuret joukot tukemaan sitä kansainvälistä, jonka länsimainen imperialistinen kapitalismi on luonut Washingtonissa asuvan sairaan miehen esityksen mukaisesti ja joka on selvä pääoman liitto työväenluokkaa vastaan.

Ja tämän seurauksena onkin havaittavissa yhä suurempaa tyytymättömyyttä työväestön riveissä keltaista taloudellista kansainvälistä vastaan. Jotkut ovat tahtoneet uskottaa että kaikki ne 26—27 milj. ammatillisesti järjestynyttä työläistä, jotka kuuluvat Amsterdamin internationaleen, hyväksyisivät yhteistoiminnan Kansainliiton työtoimiston kanssa. Todellisuudessa ei ole niin asianlaita. Jokaisessa maassa on olemassa oppositsionia tätä toimintaa vastaan. Muutamissa maissa esiintyy se hyvinkin voimakkaana. Norjan "Socialdemokraten" julkaisi joku aika sitten artikkelisarjan, jossa tuotiin esille niitä arvosteluja, mitä eri maiden työläiset Kansainliitosta ja sen työtoimistosta ovat esittäneet. Niinpä tämän kertoman mukaan Washingtonin konferenssissa Italian edustajana ollut Baldesi on antanut tästä konferenssista sille sangen epäedullisen kuvan.

Useita hänen tekemiään ehdotuksia ei kokouksessa hyväksytty, myöskään sitä ettei 8 tunnin työajan voimaansaattaminen saisi aiheuttaa minkäänlaisia palkkojen pienennyksiä. Italian Ammattijärjestön johto on hyväksynyt täydellisesti Baldesin toiminnan konferenssissa.

Ranskan Ammattijärjestössä on esiintynyt hyvinkin suurta tyytymättömyyttä osanotosta. Washingtonin konferenssin tapaisiin konferensseihin. Niinpä hyväksyttiin lounaisdepartementin konferenssissa päätöslauselma jossa sanotaan m. m.:

"Matkustamalla Washingtoniin hallituksen kustannuksella ja olemalla siellä yhteistyössä työnantajain ja hallituksen edustajain kanssa, on C. G. T. ehdottomasti loukannut niitä periaatteita, jotka ennen sotaa olivat tunnustuksellisia Ranskan ammattiyhdistysliikkeessä. Mitä tulee Amsterdamin Internationaleen on se liittoutumalla Kansainvälisen työtoimiston kanssa osottanut, että sen tarkoituksena on jatkuvasti harjoittaa sitä politiikkaa, joka johti vuoden 1914 voimattomuuteen, että tämä internationale, jonka etunenässä on mies, joka koko sodan ajan on ollut maassansa nationalistisen politiikan tuki, ei ole muuta kuin irvikuva työväen internationalesta eikä se voi tyydyttää niitä rohkeuden ja tarmon vaatimuksia, joita nykyinen tilanne vaatii".

Tosin ei vastarinta saavuttanut enemmistöä Orleansin kongressissa. Mutta se sai toki 691 ääntä enemmistön 1,482 ääntä vastaan. Noin 700 ammattiyhdistystä, niiden joukossa suurimmat, tuomitsivat sen politiikan, joka johti Washingtoniin ja Geneveen.

Samassa selostuksessa sanotaan että on vain ajan kysymys, jolloin Jouhaux saa väistyä Ranskan Ammattijärjestön johdosta.

Italiassa, Norjassa, Espanjassa ja useissa muissakin maissa on olemassa hyvinkin voimakasta oppositsionia työtoimistoa ja myöskin Amsterdamin Internationalea vastaan sen yhteistoiminnassa olon ja muunkin toimintansa vuoksi.

Lontoon konferenssi ja sen päätökset eivät myöskään voineet pelastaa keltaista kansainvälistä eikä asettaa sitä työväenluokan edessä edes tyydyttäviin kirjoihin. Siellä tosin keskusteltiin kaikenlaisista asioista, kuten 8-tuntisesta työpäivästä, raaka-aineiden jaosta, sosialisoimisesta, rahan kurssista y. m. Mutta merkille on pantava, että esim. raaka-aineita koskevassa kysymyksessä hyväksyttiin päätöslauselma, jossa selitetään, että kapitalistinen järjestelmä ei kykene ratkaisemaan tehtävää ja vaaditaan, että ammatillisen internationalen sihteeristö ryhtyisi neuvotteluihin kansainvälisen työtoimiston kanssa pysyvän kansainvälisen toimikunnan perustamiseksi, jossa kaikki järjestyneet työläiset olisivat edustettuina ja jonka tarkoituksena olisi taata raaka-aineiden oikeudenmukainen jako.

Tämä päätös hyväksyttiin 11 milj. 200,000 äänellä 10,700,000 ääntä vastaan, joten toimenpide ei saanut läheskään ehyttä kannatusta. Hyviä neuvoja porvaristolle sisälsi myös päätös kansainvälisestä rahakurssista. Muilta osiltaan sitä vastaan kirjaimellisesti ei suuremmassa määrässä ole huomauttamista, mutta kun kongressi ainoastaan suositteli eikä vaatinut valtioiden sotavelkojen tyhjäksi tekemistä yhtenä parhaimpana vastakeinona nykyisen rahakurssipulan poistamiseksi, synnytti se erimielisyyttä kongressin osanottajien keskuudessa. Norja, Italia ja Kanada äänestivät tätä kohtaan vastaan, Belgian ja Englannin pysyessä puolueettomana. Päätös sosialisoimisesta oli niin ylimalkainen, ettei sen hyväksymisestä erimielisyyttä ilmennytkään, mutta ei se mitenkään eroa yleensä sosialidemokraattien sosialisoimisohjelmasta.

Konferenssissa keskusteltiin yleisestä kapitalistisesta taantumuksesta ja hyväksyttiin vastalause yleisten vapauksien sortamista vastaan. Lähetettiin kiitoslauselma niille järjestöille, jotka taistelussa Unkarin valkoista terroria vastaan olivat täyttäneet velvollisuutensa, mutta jätetään huomioon ottamatta, että koko Unkarin boikotti lopetettiin ennen aikaansa ja juuri silloin kuin se olisi jotain alkanut vaikuttamaan. Konferenssissa hyväksyttiin kolmesanainen päätöslauselma Venäjälle hyökkäyksiä vastaan ja kehoitettiin työväestöä kansainväliseen yhteistoimintaan sotien estämiseksi ja koko kapitalismin kukistamiseksi.

Mutta kaikki nämä ovat vain kauniita sanoja. Jos esim. Venäjään suhtautumispäätöstä todenteolla yritettäisiin noudattaa, niin olisi suhtautuminen Venäjään pitänyt olla myös suopeampi, kuin mitä kokouksen sitä asiaa koskeva päätös oli. Eihän yritettykään omata niitä periaatteita, jotka ovat vallankumouksen suorittaneen Venäjän työnteko-ohjeena, vaan päinvastoin asetuttiin enemmistön taholta jyrkästi niitä vastaan. Mutta nämä periaatteet voittavat yhä enemmän puolelleen työläisten kannatuksen.

Mitä tulee Amsterdamin ammattiyhdistysliiton tehtävään työtaistelujen avustamisessa, ei siitä ole mitään erityisiä päätöksiä olemassa, mutta käytännössä toteuttanee se vanhan Kansainvälisen ammattiyhdistysliiton menettelytapaa, niin että avustus on vapaehtoinen ja että sen välittäjänä avustuksen tarvitsijalle esiintyy kansainvälisen liiton sihteeristö.

Amsterdamin Internationalen kanssa kilpaileva järjestö on Kommunistinen ammatillinen Internationale. Tämä perustettiin viime heinäkuulla Moskovassa pidetyn 3:nnen Internationalen kongressin yhteydessä. Perustajina esiintyivät Venäjän, Italian, Espanjan, Bulgarian, Ranskan (Ranskan syndikalistisen vallankumouksellisen vähemmistön), Jugo-Slavian ja Georgian ammatillisten järjestöjen edustajat. Kuten siis näkyy, suurimpien teollisuusmaiden Saksan ja Englannin ammatillisista järjestöistä ei siellä ollut edustajia ja Ranskastakin vain vähemmistön edustajat. Kieltämättä on kuitenkin näissäkin maissa suuria työläisjoukkoja myötätuntoisia tälle uudelle internationalelle, vaikkakin järjestöjensä enemmistön mukana kuuluvatkin Amsterdamin Internationaleen. Tämän Internationalen kongressi pidetään taas ensi toukokuussa ja siellä tulevat olemaan edustettuna suuret työväenjoukot länsimaistakin.

Tämän kansainvälisen ensimäisenä tarkoituksena on ryhtyä selvempään ja tarmokkaampaan toimintaan luokkataistelun pohjalla kapitalistisen järjestelmän kukistamiseksi. Sen perustamisjulistuksessakin sanottiin, että taistelua on käytävä kansainvälisesti mitä kiinteimmässä yhteydessä kaikkien teollisuuksittain eikä ammatittain järjestyneiden työläisten kanssa, kuten tähän asti, että niin sanotut yhteiskunnalliset reformit, sellaiset kuin työajan rajoittaminen, palkkojen kohottaminen, työnjärjestely, j. n. e., vaikkakin ne ovat määrätyissä tilanteissa omiaan helpoittamaan luokkataistelua, ovat voimattomia ratkaisemaan yhteiskunnallista pulmaa. Tässä ei siis kielletä sellaisten pikkuparannusten, kuten paremman palkan, lyhyemmän työpäivän y.m. saavuttamisen merkitystä, mutta sanotaan, ettei se ole lopullinen pelastus", ei ratkaise yhteiskunnallista pulmaa".

Samassa julistuksessa sanottiin edelleen, että useimmissa sotivissa maissa puolueettomuutta kannattavien ammattiyhdistysten enemmistöstä on surullisten sotavuosien kuluessa tullut kapitalismin henkiorja ja ovat ne näytelleet kohtalokasta osaa hidastuttamalla työläisten täydellistä vapautumista. Se tahtoo, että työväenluokka lujassa luokkaliitossa vallankumouksellisen internationalen kanssa käyttää kaikki voimansa sosialistisen vallankumouksen voittoon saattamiseksi koko maailmassa.

Viimeksi antamassa julistuksessa "Ammattiliittojen Kansainvälinen Neuvosto" selittää lähemmin tämän yhtymän tarkotusta. Senkin kautta se osottautuu olevansa vastakohta Amsterdamin Internationalelle, koska tämä on yhteistyössä Kansainliiton työtoimiston kanssa ja sen johto kokoonpantu samoista henkilöistä sekä samalla henkilöistä, jotka sodan aikana osottautuivat kiihkoisänmaallisiksi sodan puolustajiksi. Pitäen tästä olevan luonnollisena seurauksena, että vastaisuudessakin sellainen liitto on kansainvälisen petoksen liitto.

Tämän uuden ammatillisen internationalen alaisuuteen ilmoitetaan nyt kuuluvan 8 miljoonaa jäsentä.

LÄNNEN IMPERIALISMI SAA PALKAN

Puolan militaristiset ja imperialistiset diktaattorit ovat nyt ryhtyneet selailemaan laskuja, joita heille on armollisesti esitetty Lontoosta, Pariisista ja Wall kadulta sen suosion korvaamiseksi, mitä näistä jumalan luomista kauniista kaupungeista on osotettu heitä kohtaan silloin, kuin he olivat rikokselliseen sodassa Neuvostovaltaa vastaan. Tilinteon päivät ovat lähestyneet puolalaisia parooneja ja vehkeileviä kenraaleja. Mutta herrojen pankkitili on kuitti. Rahan arvo on mitätön. Paperitukot eivät kelpaa Lontooseen eikä Pariisiin vaikka niitä olisi heinähäkkikaupalla. Mitä on tehtävä?

Hätä keinon keksi. Täytyy hyväksyä "kansallisen teollisuuden edistyslaki". Sellaisen säätävät kolme Puolan nykyistä diktaattoria. Kuulostaa kauniilta. Tarkoitus on seuraava: Työväki ei saa tehdä lakkoja vaan työt ovat aina pidettävä käynnissä ja työväen on alistuttava ulkomaisen sekä kotimaisen pääoman ehdottomaksi orjaksi. Lainrikkomisesta seuraa työläisjoukon militarisoiminen ja sotakurin alaisena työhön asettaminen.

Kolme Puolan ministeriä hallitsevat rajattomalla vallalla. He ovat kaupan, teollisuuden ja pankkiliikkeen todellisia isäntiä laajan taloudellisen valtansa takia. Mutta kun ei ole rahaa, niin ei ole rahaa. Ja Lontoo tahtoo lainansa. Ministerit ovat ryhtyneet laajakantoisiin toimenpiteisiin "ulkomaisen kaupan järjestämiseksi" sekä ennen kaikkea antaakseen ulkomaiselle pääomalle riistomahdollisuuksia Puolassa, Puolan "kansallisen teollisuuden edistyslain" säännöstelyjen ja "suojeluksen" alaisena.

Rahakuninkaan nimeä kantava ministeri Steozkowski on hankkinut Yhdysvaltain öljytrustille kontrollioikeuden Puolan naftayhtiön yli, jolla on se aineellinen etuisuus, että se kontrolleeraa viisitoista prosenttia kaikista Galitsian öljyalueista. Hyvä lahja Standard Oil yhtiölle, tai oikeastaan se on vain velan maksu. Aivan äskettäin niin ikään luovutettiin eräälle sveitsiläiselle yhtiölle kontrollivalta Puolan telefoonilaitokseen. Niin ikään luotettavalta taholta kerrotaan, että senaattori McCormickin vierailu Warsovassa on johtanut Pilsudskin hallituksen kanssa sopimukseen, että amerikalaisia pääomia ryhdytään sijoittamaan Puolan rautateihin ja että koko Puolan rautatieverkko tulisi tämän kautta Amerikan kapitalistien omaisuudeksi. Neuvotteluja on pidetty ja Wall kadulla on ilmoitettu tuloksien olevan suosiolliset.

Näin Puolassa rakennetaan kansallista itsenäisyyttä. Jotain annetaan englantilaisille, jotain ranskalaisille ja jotain amerikalaisille. Se on ainoa mahdollisuus puolalaisille pennikkaimperialisteille koska he sattuivat häviämään verileikissään ja koska he nyt ovat köyhiä. Lännen imperialismi perii saatavansa Puolalta nyt maan rikkauksien haltuunsa anastamisen kautta. Ja Puola saa maksaa, koska se ei kyennyt nujertamaan Neuvostovaltaa kuten sen oli käsketty tehdä.

JUTUN JATKOA

Enkeliska on visaa

Industrialistissa oli äskettäin tämmöinen uutinen:

"San Francisco, Cal., helmik. 17. — Uusi kielisota alkoi ympäri Californian eilen illalla, sillä seurauksella, että kolme on ammuttu kuoliaaksi ja viisi haavoittunut San Franciscossa, Los Angelesissa ja Stocktonissa, joten kiinalaisten kaupunginosat ovat kuin sotilasleirejä tänään.

"Siellä missä kiinalaiset asukkaat eilen viettivät Uutta Vuottansa komeudessa ja hyvässä sovussa näissä kolmessa kaupungissa, löydämme heidät nyt suljettujen ovien takana, ikkunoissa verhot alas vedettynä, sillä jokainen pelkää vihollistaan. Sota alkoi San Franciscossa eräässä huoneessa missä oli 6 miestä, jokainen ampuen toisiaan. Yksi kuoli heti, toinen voi kuolla vammoistaan ja kolmas on vaarallisesti haavoittunut.

"Los Angelesissa yksi kauppias ammuttiin korttipelissä, toinen tarjoilupöydän taakse ja kolmas haavotettiin.

"Stocktonissa ampui eräs heistä vihollistaan kolme kertaa päähän, kuin tämä oli dominaa pelaamassa kahden tuttavansa kanssa, mutta miehen luullaan silti jäävän elämään.

"Ampuminen tapahtui muutamien minuuttien sisällä, joten luullaan, että kaikki oli etukäteen suunniteltu.

"Tätä kielisotaa on pelätty jo useita kuukausia ja poliisien vilkkauden takia se on siirtynyt, mutta nyt luullaan sen leviävän ympäri länsirannikon ja ehkä idän kaupunkeihinkin."

Emme ole uutista lainanneet irvimisen halussa, — mutta se kelpaa näytteeksi ristikansallemme mimmoista visaa se enkeliska saattaa olla. Luette uutisen ettekä tule hullua hurskaammaksi — sisällön tarkotuksesta. Puhutaan hurjasta kielisodasta, jossa kaksi losangelelaista kauppiasta ammuttiin kuoliaaksi ja yksi haavotettiin, mutta kumminkin "eräs heistä" ilmestyy samassa heugenvedossa Stocktoniin, jossa ampuu kolme kertaa vihollistaan päähän. Ette myöskään tiedä ketä on ammuttu enempää kuin ketkä ovat ampujia, mutta kiinalaiset vaan kuuluvat olevan hirveän peloissaan. Mutta aprikoitua tarkemmin asiaa voidaan tulla siihen johtopäätökseen, että kysymyksessä on kielirifidasta aiheutunut verinen sota — kai kiinalaisten ja ei-kiinalaisten välillä.

Eihän uutista voi käsittää, koska sitä ei ole käsittänyt sekään, joka sen alkuperäisestä englanninkielisestä tekstistä on kääntänyt. Kysymys ei ole "kielisodasta" vaan kiinalaisten salaseurojen keskinäisestä sodasta. Asia nimittäin on oikeastaan siten, että sanat "tong" ja "tongue" ovat sekottaneet kielimestarimme. Vaikka ne äännetäänkin jotakuinkin samaan tapaan, on niiden merkityksellä kuitenkin pieni erotus, sillä edellinen tarkottaa kiinalaista salaseuraa ja jälkimäinen rikulleen samaa kuin suomalainen sana "kieli". Alkuperäisessä on käytetty sanaa "tongwar", joka ei merkitse kielisotaa vaan kiinalaisten salaseurojen kostosotaa, joka aika-ajoittain puhkeaa julki kiinalaisten keskuudessa. Tälläkin ilmiöllä on yhteiskunnalliset juurensa siinä tosi-asiassa, että kiinalaiset, jotka karttavat "valkosen miehen" oikeuslaitosta, ottavat oikeuden omaan käteensä ja jakavat oikeutta omalla tavallaan. Tong-sodalla on omituinen historiansa — enemmän ja vähemmän hämäräperäinen — mutta on väitetty sen saaneen alkunsa siitä, että entisaikana Californiassa muuan viaton kiinalainen oli tuomittu hirteen erään rikkaan kiinalaisen murhasta toisten rikkaiden kiinalaisten oikeuslaitokseen harjottaman painostuksen takia ja että salaseura, johon viattomasti tuomittu kiinalainen kuului, olisi kostanut oikeusmurhan tuomitsemalla kuolemaan kiinalaisen, jonka valkutuksesta seuratoveri joutui oikeuslaitoksen käsiin. Tämän jutun todenperäisyyttä emme voi lähteä vakuuttamaan, mutta siitä lähtien sanotaan kiinalaisten keskuudessa vallinneen katkeran puoluerliidan, joka tavan takaa puhkeaa ilmi veritöinä.

No, tämänlaatuinen on se "kielisota" jokatapauksessa, joten älkäämme olko levottomia sen leviämisestä "ympäri" länsirannikon ja idänkaupunkeihin poliisin "vilkkaudesta" huolimatta, sillä jos se leviääkin, pysynee se kuitenkin täst'edes niinkuin ennenkin vain kiinalaisten välisenä jupakkana.

Enaville, Idaho

Koska Aug. Mäki on ottanut vaivakseen kirjotella Toveri lehden pals toilla perättömiä ja ilkeämielisiä kirjotuksia Osastomme toiminnasta, niin on kai meillä Enavillen Oasaton jäsenillä myöskin oikeus ja velvollisuus kajota niihin kirjoituksiin koska olemme tarkastaneet osaston kirjat ja tiedämme kuinka asiat todellisuudessa ovat.

Aug Mäki ensiksi kirjoittaa Toveri lehden numerossa 22, että Finnish Sosialist Committeen jäsenet ovat: Aug Mäki, Antti Säntti, Augusti Hill, Hanna Säntti ja Lillian Mäki, ja edelleen hän jatkaa, että ne ei muuksi muutu, että vääristelköön Industrialisti mitenkä haluttaa. Siis Gusti väittää asian näin olevan, vaikka itsekin asian oikein ymmärtää ja tietää, koska osastomme kirjat näyttävät kokonaan toisin, että Enavillen Finnish Sosialist Committeen jäsenet ovat: 2B. N. Jarvy, Mame Tenhonen, August Mäki, Matti Lähde ja John Johnsson Nämä viimemainitut nimet ovat jotka löytyvät osaston kirjoista, vaikka mistä tuodaan kirjan tarkastajat. Sitte August Mäki jatkaa, että Arne Laine on ollut silloin pöytäkirjurina ja hän on menetellyt niin kuin kaikki muutkin virkailijat, että ei ole kirjoja saatu vaikka onkin nuuskittu. Tässä taas Gusti päästää hätävalheen. Onhan ne sen aikuiset kirjat tallella nytkin, eikä ne ole milloinkaan olleet kadoksissa. Mutta ne kirjat eivät vain näytä sitä missään paikassa, että silloin ja sitä ennen, eikä jälkeen olisi valittu sen nimiset henkilöt talouskomiteaan, kuten Gusti väittää. Ja me osaston jäseninä kummailemme sitä, kun osastomme kokouksissa ei ole koskaan nähty näitä henkilöitä, nimittäin Hanna Sänttiä ja Lillian Mäkeä. Edelleen Gusti väittää, että Arne Lainen pöytäkirjanpito-aikana ei Enavillen osaston jäsenmäärä ole ollut yli kymmenen. Tämäkin todistaa Enavillen osaston jäsen- ja pöytäkirja, että niitä on ollut yli kymmenen jäsenen. — Siis on Enavillen osastolla ollut aina kyllin riittävä jäsen määrä valitsemaan komitean jäsenet, ettei niitä ole ollut tarve kahden miehen nurkkakokouksissa valita.

Sitte Gusti kirjottaa lehden palstoilla muuan muassa, että osastomme vaatii virkansa menettäneen pyytämään anteeksi sitä että hän, Augusti Mäki, on liian usein kirjottanut Toveri-lehteen. Tämäkin on suurta vääristelyä. Ei ole koskaan ketään moitittu siitä, että olisi liian usein kirjottanut lehteen. Joskus on kirjeenvaihtajaa muistutettu, jos hän on liian harvoin kirjottanut, kuten se valitettavasti tapahtuu. Mutta tämäkin asia on sillä lailla, että August Mäki oli omintakeisesti osaston jäsenten tietämättä ilmottanut Toverilehden palstoilla myytäväksi huutokaupalla Enavillen Finnish Sosialist komitean omistaman haalin lotin ja Enavillen osasto vaati Augusti Mäen peruuttamaan tämän myynti-ilmotuksen Toverissa, ja me vieläkin uskomme, että meillä oli siihen oikeus, koska Gusti meinaa niin omapäisesti elää, mutta emme ole sinua vielä tahtoneet anteeksi pyytämään.

Lisäksi Gusti kirjottaa, että me ihmettelemme kun sellaisia vääristelyjä painetaan lehdessä. Ei, ei me ihmettele lehden toimitusta, mutta me ihmettelemme senkaltaisia henkilöitä, jotka viitsivät niin ilkeämielisiä olla ja asioita noin kokonaan vääristellä, ja lisäksi syyttää niitä henkilöitä, jotka tuovat asiat julki niin kuin ne on. Olkootpa ne sitte painettu missä lehdessä hyvänsä, kun ne vaan tosiasioihin perustuvat.

Sanoit kyllä kirjotuksesi alussa, että perustuuko työväenliike valheiden pohjalle? Ja syytät Industrialistin kirjeenvaihtajaa siitä, vaikka se on kyllä ollut ainakin tällä kertaa oikeassa. Siis olemme pakoitetut tunnustamaan sen kirjoituksen oikeaksi, joka on painettu Industrialistin No. 4 ja joka koskettelee Enavillen osaston sisäisiä asioita.

Me Enavillen osaston jäsenet emme tule antamaan kannatustamme niille valheellisille kirjotuksille, joissa sinä halveksit koko osastoa ja myöskin tuot hyvin salaperäisiä viittauksia osastomme jäsenistä. Nämä kirjotuksesi toteaa vain sen, että missä määrin sinä annat arvoa solidaarisuudelle, jonka me katsomme työväen luokan taistelun peruspohjaksi.

Osaston valitsema komitea.
(Osaston leima.)

Lauri Brusila puhuu Enavillossä maalisk. 3, 4, 5 ja 6 päivinä. Ensisimmäisen puhetilaisuuden paikan olemme valinneet Nestor Mäkelän talolle, koska ei meillä ole vielä haalia. Sitte kun puhuja saapuu ja on ensimmäisen puheen pitänyt voimme valita jonkun toisen talon seuraavia puhetilaisuuksia varten, jos se näyttää olevan puhujankin mielestä edullisempaa.

Osaston valitsema komitea.

Hanna, Wyo.

Osaston kokouksesta. Lehtien asiamiehille annettiin määrys että heidän ei tarvitse tehdä liikettä Raivaajan kanssa ennenkuin asiat siellä muuttuvat oikealle tolalle. Sitten tuli esille kysymys, että ilmoitetaanko Toverissä näytösiltamista vai edelleenkö painatetaan erikoisilmotukset (nekin on painatettu Toverissa). Siinä tuli kaksi etua kysymykseen: Toverin ja näytelmäseuran. Toiset painostivat sitä seikkaa että se on Toveri-lehdelle edullisempaa jos ilmotetaan lehdessä ja näytelmäseuralaiset taas, että heille ovat lentolehtiset edullisemmat. Näytelmäseura sai voiton kuuden äänen enemmistöllä. Sitten tuli esille kysymys miksi näytelmäseura tilaa kappaleet yksityisiltä? Näytelmäseura puolusti itseään sillä, että näytelmäliitolta ei saa kappaleita kuin pitkän odotusten perästä, jos sattuu ja että sieltä ei saa vastaustakaan kirjeisiin. Uusina jäseninä yhtyi osastoon Mrs. ja Mr. Ed. Hill. Toveri-lehteen päätettiin ostaa jäsenyyksiä sadalla dollarilla.

Apulainen.

Raymond, Wash.

Näytelmä "Missourin varrella" esitettiin osaston näyttämöllä t. k. 20 p. Kappale on puoleksi huvi- sekä murhenäytelmä ja vähän henkilökuntansa puolesta sopii esittää pienemmilläkin näyttämöillä. Ehkä osaksi näiden edellytyksien sekä ahkerain harjotusten tuloksena voimme pitää sitä, että se esitettiin odottamattoman hyvin, joka sai katsojain, joita olikin kerääntynyt haali täyteen — jakamattoman mieltymyksen. Toivottavaa on, että edelleenkin valmistatte jotain katselemisen arvoista ja samalla huomautus huvitoimikunnalle, että ilmottaisivat ainakin isommista kappaleista lehdessä ilmotuksenakin, eikä ainoastaan uutisena.

John Läspä, joka tuonoin vangittiin I. W. W. kirjallisuuden levittämisestä, on laskettu vapaaksi syyttömänä. Siis vangittiin ilman aihetta.

Suuren huomion antoivat täkäläiset porvarilehdet Elmer Smith'in puheen kiellolle. Kumpaisessakin oli melkein palstan mittainen selitys. "Raymond Heraldissa" oli kokolailla väritetty omaan pussiin käsin. — Niinpä tietenkin.

Työolot ovat edelleenkin lamaannuksissa. Silarin mylly kai pannaan pikapuoliin käyntiin, koska oli jo sanottu joillekin vanhoille miehille, että saa tulla työhön, mutta palkkaa ei makseta kuin $2.60, että jos sillä palkalla työhön haluttaa tulla. Ei suinkaan sillä perheellinen mies voi tulla toimeen, kun elitarpeista, esim. ruokatavarasta jotkut lajit alkaa taasen kiipeämään ylöskäsin. Palkat menevät vastakkaiseen suuntaan. Saa nyt nähdä mihin päin sitä luistetaan kevät kuukausilla. Pessimistisekei alkaa vetämään useamman naamaa, ei tahdo sekään ilahuttaa, vaikka tietää republiki-ajan pian olevan tulossa. Enimmältä osalta työläisistä on se hyvän ajan toivo kadonnut, ei siihen enään niin vankasti luoteta kuin ennen. Eivät porvarit voi järjestelmänsä kautta mitään hyvää työläisille antaa, ei ainakaan niin tuntuvassa määrässä, että sitä odottaa kannattaisi. Tilapäistyönä on ollut sentään laivanlastaustyötä, mutta sitäkin riittää vain harvoille, kun eivät kaikki myllyt käy, niin sitäkään ei ole niin paljoa kuin normaaliaikoina. Ja muutenkin se työ on niin huonosti järjestetty, että toiset siinä tekevät tavallista palkkaa, kun taasen toiset eivät pysy leipälanteissa. Muualla se työ on järjestetty niin, että jokainen saa tehdä vuoronsa jälkeen, mutta täällä se saa "jobin", joka ensiksi pääsee työhön käsiksi. Tässä tapauksessta työnsaanti on pikku nykäyksellä otettava, mikä sivusta katsoen näyttää hyvin hassultakin kun puoltakin enempi alkaa töihin kuin tarvitaan. Mutta hetken päästä tulee perämies tai joku muu herru ja käskee kotia liiat miehet. Ei auta vaikka onkin pistellyt jo töitä. Se on onnellinen, joka saa jäädä puskemaan, kun taasen se joka joutuu pois työstä, kiroilee huonoa "lukia", kun se nyt piti joutua hänen kohdallensa tuo uloskävely. Ja kiroillaan semmoisia miehiä jotka saavat olla useammin työssä, että nuo perhanat saavat tienata aina, kun toiset ei saa sitä herkkua kuin joskus maistimiksi. Tuollainen työnantojärjestelmä on pitänyt pientä riitaakin pitkän aikaa lastaustyötä tekevien välillä. Puhutaanpa sokaroimisista ja että se on semmonen j. n. e.. Mutta tässä ei ole sen kummempaa yleispiirteisesti kuin muissakaan työpaikoissa, vaikka se vaan pistää pahemmin silmään kuin sama temppu uusiutuu aina jonkun päivän päästä. Olen ollut monta kertaa paikalla, kun on pantu joku mylly tai työpaikka käyntiin. Miehet, jotka ennenkin ovat olleet työssä pitävät kiinni mikä mistäkin tapista ja "häntelistä" ja paasi ottaa ensin ne, jotka ovat olleet ennenkin hänellä työssä, sitten tutut, sitte vielä, jos tarvitsee, hänen mielestänsä voimakkaan näköiset ja hyvät työmiehet. Loput saavat lähteä kotia. Samoin tuossa lastaushommassa ne saavat parhaiten työtä, jotka sitä vakituisesti tekevät ja etutila on niillä, jotka työntävät laivan sisällä. Muuten sitä ei kaikki halua vakituisesti tehdäkään, siksi että se on yleensä vaarallisempaa työtä kuin muut työt ja kun laivassa loukkaantuu, ei ole edes valtion tapaturmaalin alainen. Laivakomppanioilta saa käräjöitä, mutta harvassa tapauksessa niiltä mitään korvausta loukkauksesta saa. Että ei sekään lopulta niin kadehittava työpaikka ole. Eikä siitä kunluta niin suurta porinaa pidettävän enään kuin joitakin aikoja sitten. Aletaan ymmärtää, että työläisen elämässä on suo siellä ja vetelä täällä. Meni mihin hyvänsä, missä on vähän parempi palkka, niin siellä on taasen muut vastukset.

Ilmottaja.

Red Lodge, Mont.

Kukkailtama, jonka s. s. osasto piti t. k. 19 p., onnistui oikein tyydyttävät. Väkeä oli saapunut haalille paljon ja voipa sanoa, että työläistoverit tiesivät, mistä on kysymys. Toveri Henry Polso selosti ensin, mihin tarkoitukseen illan rahalliset tulot käytetään, ja aloitti sitte kukkien myynnin. Kukat menivätkin kaupaksi, niin kuin kuumille kiville. Kukkien myynnistä tulot oli tuo nätti summa, $135.35, josta puhtaaksi jäi $109.80.

Tuo $109.80 on jo lähettetty asianomaiseen paikkaan. Lopuksi lausuu toverilliset kiitokset s. s. osaston puolesta kaikille niille Red Lodgen punaisille pojille, jotka tunsivat luokkavelvollisuutensa, ja avustivat tilaisuuden onnistumista.

Tämä ei tietenkään ollut mikään suuri summa, olletikaan tälläiseen suomalaiseen asutukseen nähden, kuin on Red Lodgessa, mutta parempi vähäkin kuin ei mitään. Ja joka tuntee paikallisia oloja, niin hän huomaa että se oli kuitenkin hyvä saavutus. Ja kun jokaisella paikkakunnalla vaan toverit jonkun verran uhraavat Suomen puna-orpopojen hyväksi, niin siitä kertyy kaunis summa.

Meistä jokainen vielä muistaa miljoonan markan keräyksen. Meistä monet pitävät sen mahdottomana saada kokoon, ja vieläpä määrätyt aineket eri paikkakunnilla kaikella tarmolaan jarruttivat sitä vastaankin, tehden kaikenlaista myyräntyötä, käyttäen valttinaan sitäkin, että kuinka se rahasto kerätään Suomen porvareiden kukkaroon. Mutta nyt meille selkeni kuitenkin viimeisessä S. S. Järjestön edustajakokouksessa se kaikkinis tosiasia, että se miljoonan markkaa, joka kerättiin täällä S. S. Järjestön toimesta, on vastaan ottanut Suomessa Suomen Sosialistinen Työväenpuolue, eikä mikään Suomen noskelaisten, tai mikään muu konkaronkka puolue. Ja pian saamme kuulla myöskin nykyisestä punaorpovoille keräyksestä, että se todella on mennyt oikeaan paikkaan.

Kuollut. Mrs. Sofia Salo kuoli täällä äkkiä t. k. 16 p. ja haudattiin sunnuntaina t. k. 20 p. Häneltä jäi kaksi lasta ja mies. Hän oli nuori äiti, ollen kuollessaan ainoastaan 24 vuotias. Ikävä kohtalo vainajan miehelle, ja kahdelle nuorelle lapselle, kun niin äkki-arvaamatta jäivät vaille äidin hoivaa.

"Rautaportit" nimistä kappaletta harjotellaan osastossamme kovalla kiireellä. Pitäkääpä kaikin varanne että saavutte katsomaan sitä. Siitä lähemmin tuonnempana.

Järven poika.

Bingham, Utah

Koska useat toverit ovat tiedustel leet tämän paikkakunnan työsuhteita, niin voin ilmoittaa, että täällä on hyvin hiljaista. Joissakin kaivannoissa tehdään työtä pienellä voimalla, eikä ole mitään tietoa milloin aletaan työtä tehdä suuremmassa määrässä. Mutta täällä nykyään ei ole. — J. P.

KOMMUNISTINEN SANOMALEHTI ALKANUT ILMESTYÄ KONSTANTINOPOLISSA

BERLIINI. (Rosta.) — Berliinissä ilmestyvä venäläinen vastavallankumouksellinen lehti "Golos Rossiin" kertoo, että Konstantinopolissa on ilmestynyt kansainvälisen työväenjärjestön äänenkannattajan, kommunistisen sanomalehden ensimäinen numero. Lehdessä kehotetaan kreikkalaisia työläisiä jatkamaan taistelua veniseloslaisia ja Konstantinin kannattajia vastaan ja järjestämään taistelun porvaristoa vastaan.